

УДК 72. 012. 8 + 747: 728. 5

ОСОБЛИВОСТІ РЕНОВАЦІЇ ПРОМИСЛОВИХ СПОРУД БАШТОВОГО ТИПУ ПІД ГРОМАДСЬКІ ПРИМІЩЕННЯ

Студ. А.М. Вознюк, гр. МГДі2-15

Наук. керівник проф. О.О. Сафронова

Київський національний університет технологій та дизайну

Будівництво споруд з вертикальним зонуванням на сьогоднішній день набирає обертів. Це явище можна помітити в містах, де стрімко зростає урбанізація або найближчим часом очікують на її ріст. Вертикальне зонування не розширює площу та економить місце. Крім того, приміщення з вертикальним зонуванням надають широкі можливості в організації простору. Тому особливий інтерес для реновації представляють саме споруди баштового типу.

Метою дослідження є аналіз основних підходів до реновації промислових споруд баштового типу, встановлення зв'язку між геометрією простору та функціонально-просторовим зонуванням громадських приміщень, що створюються на їх базі.

До споруд баштового типу, що підлягають реновації, належать перш за все водонапірні башти, газгольдери, маяки та силосні башти. Але окрім того, що їх об'єднує вертикальне зонування, вони відрізняються геометрію архітектурного формоутворення, що впливає і на формування їх внутрішнього простору.

Аналіз досвіду реновації таких споруд показав, що вихідна геометрія внутрішнього простору впливає на особливості просторово-функціонального зонування громадських приміщень, що формуються на їх базі. Наприклад, діаметр основи водонапірних веж менший, ніж верхньої частини. Це дозволяє поділити вертикальне приміщення на поверхи. Кожен поверх – нова зона. Більша частина веж, залежно від вихідних параметрів, реконструюється під житлові будинки та готелі невеликої чисельності, що запобігає великому потоку людей та перетину зон (наприклад, житловий будинок *Woning Moereels* в м. Антверпен, Бельгія; готель *Movenpick* в м. Гамбург, Німеччина).

Максимальна висота газгольдерів 18 м. Завдяки такій геометрії на їх базі проектують громадські приміщення (виставкові та наукові центри, музеї та ін.), для яких характерний об'єднаний внутрішній простір, наприклад, дослідний центр ННН в м. Хайльбронн, Німеччина. Схожа геометрія простору і у силосних башт, але їхня висота може досягати 43 м, що дозволяє проектувати на їх базі великі розважальні центри (розважальний центр *Zeeburg* в м. Амстердам, Нідерланди).

Конструкція маяка складається з колони, вахтової кімнати та прилеглого приміщення, яке часто використовують під житлові будинки. У разі його відсутності, на базі маяка проектують музеї, наприклад, музей на острові Рюген, Німеччина.

Досвід реновації споруд з вертикальним зонуванням у світі постійно розширює свої межі. Під час проектування саме вертикальне зонування грає вирішальну роль в організації простору. При реновації кожної споруди під громадське приміщення різного напрямку діяльності, враховуються як нормативні вимоги до проектування закладу так і особливості самої споруди. Відзначимо, що найчастіше такі споруди реконструюють під житлові будинки та готелі, а в окремих випадках – під офіси та заклади харчування. У разі історичної цінності споруди, при врахуванні зовнішніх та внутрішніх факторів впливу на адаптацію споруди під нові функції, проектувальники виходять з необхідності максимального збереження образного рішення.

Нажаль, реконструкція споруд баштового типу досі не набрала розвитку на території України, незважаючи на те, що з плином часу та вдосконаленням технологій деякі з них втратили свої першочергові функції, інші повністю виведені з експлуатації. Тому питання їх реновації стає все більш актуальним.